

Har vi råd med fremtiden?

KFS

2011-05-26

Per Borg

Patologen Hans Olsson undersöker vävnadsprover i ett mikroskop medan den biomedicinska analytikern...
patolog kan arbeta självständigt. Enligt Cancerfonden finns 189 patolgjänster inom sjukvården i Sverige, men det skulle behövas...

Akut läkarbrist hotar

LINKÖPING. De närmaste åren riskerar Sverige att få brist på drygt 4 000 läkare och 5 000 sjuksköterskor. Det är en av vårdens stora utmaningar. Störst blir bristen på specialistläkare, visar en prognos som Socialstyrelsen har gjort för DN. Redan i dag leder bristen på patologer till att många får vänta länge på svar om de har cancer.

I dag finns 189 heltidstjänster för patologer på de svenska sjukhusen, men de skulle behöva vara åtminstone hundra fler. Det kom Cancerfonden nyligen fram till i en undersökning. Konsekvensen blir att många får vänta lång tid på sitt provsvar.

–För tio år sedan blev ett cancerprov färdigt på fem dagar. I dag får patienterna vänta i upp till en månad. Det leder till mycket oro hos de drabbade. För den som till exempel har en hjärntumör kan lång väntetid ge sämre chans att överleva, säger Hans Olsson.

andelen äldre i Sverige enligt socialdepartementet att öka från 17 till 25 procent.

Samtidigt förbättras hälsan, livslängden ökar och fler sjukdomar kan botas tack vare nya medicinska framsteg. Det ökar trycket på sjukvården.

Enligt långtidsberäkningar som socialdepartementet har gjort kommer personalbehovet inom sjukvården att öka nästan dubbelt till 2030.

Hans Olsson, patolog vid universitetssjukhuset i Linköping.

maningar. Om inget görs kommer vi att behöva ytterligare 4 000 läkare och 5 000 sjuksköterskor redan år 2023, säger Anders Ekholm som är analyschef vid socialdepartementet.

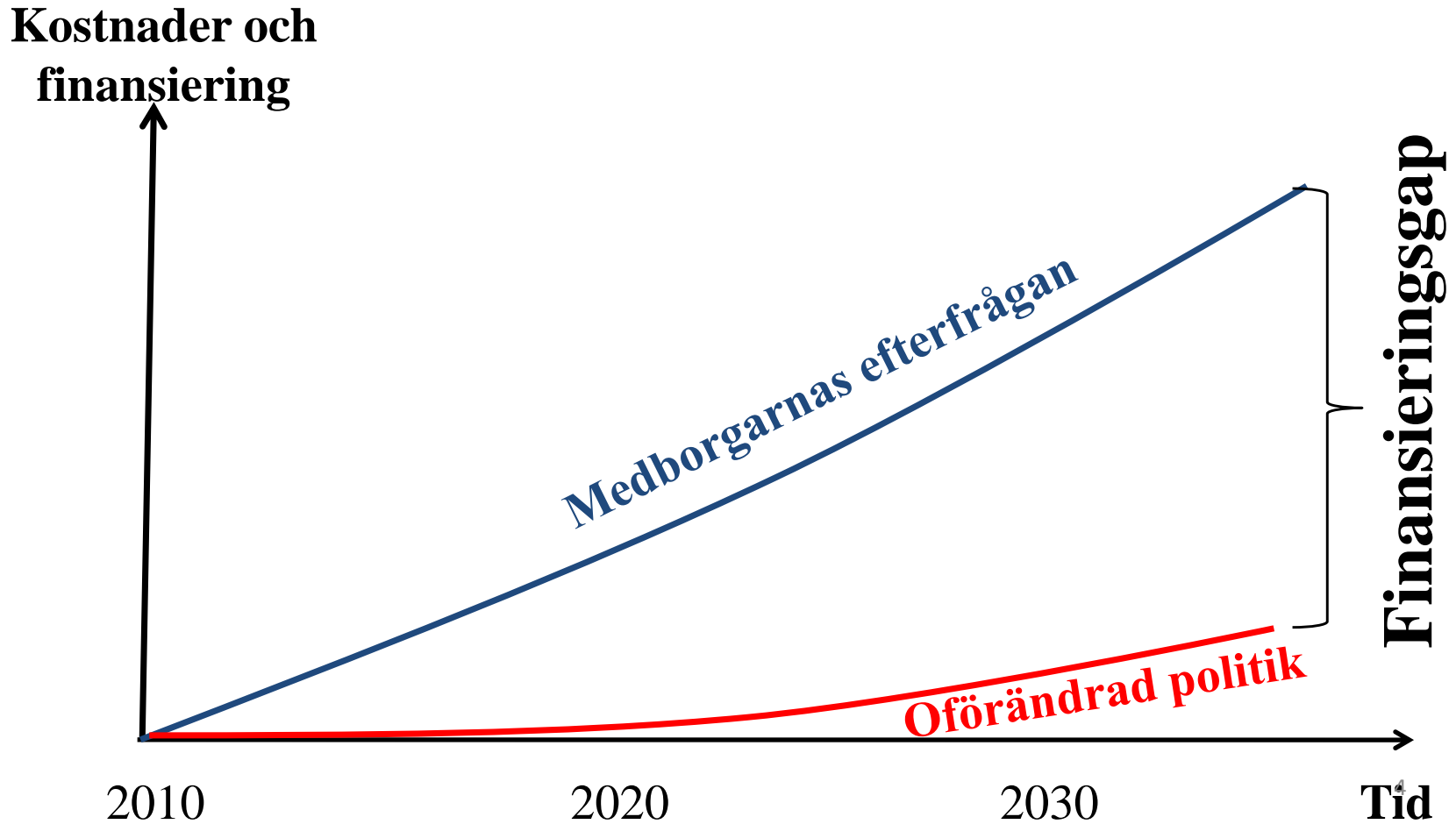
Störst brist blir det på specialistutbildade läkare. Det visar en prognos som Socialstyrelsen har gjort på DN:s begäran för de sju största specialistgrupperna inom läkarkären. Prognosen sträcker sig fram till år 2025.

Den visar att underskottet av läkare kan bli stor inom allmänmedicin, psykiatri, internmedicin, gynekologi. Detta trots att prognosen tar hänsyn till att utbildningsplatserna ökar under de närmsta åren. Även mindre yrkesgrupper som sjuksköterskor och undersköterskor kommer att behövas i större utsträckning.

Catharina Tavakolinia

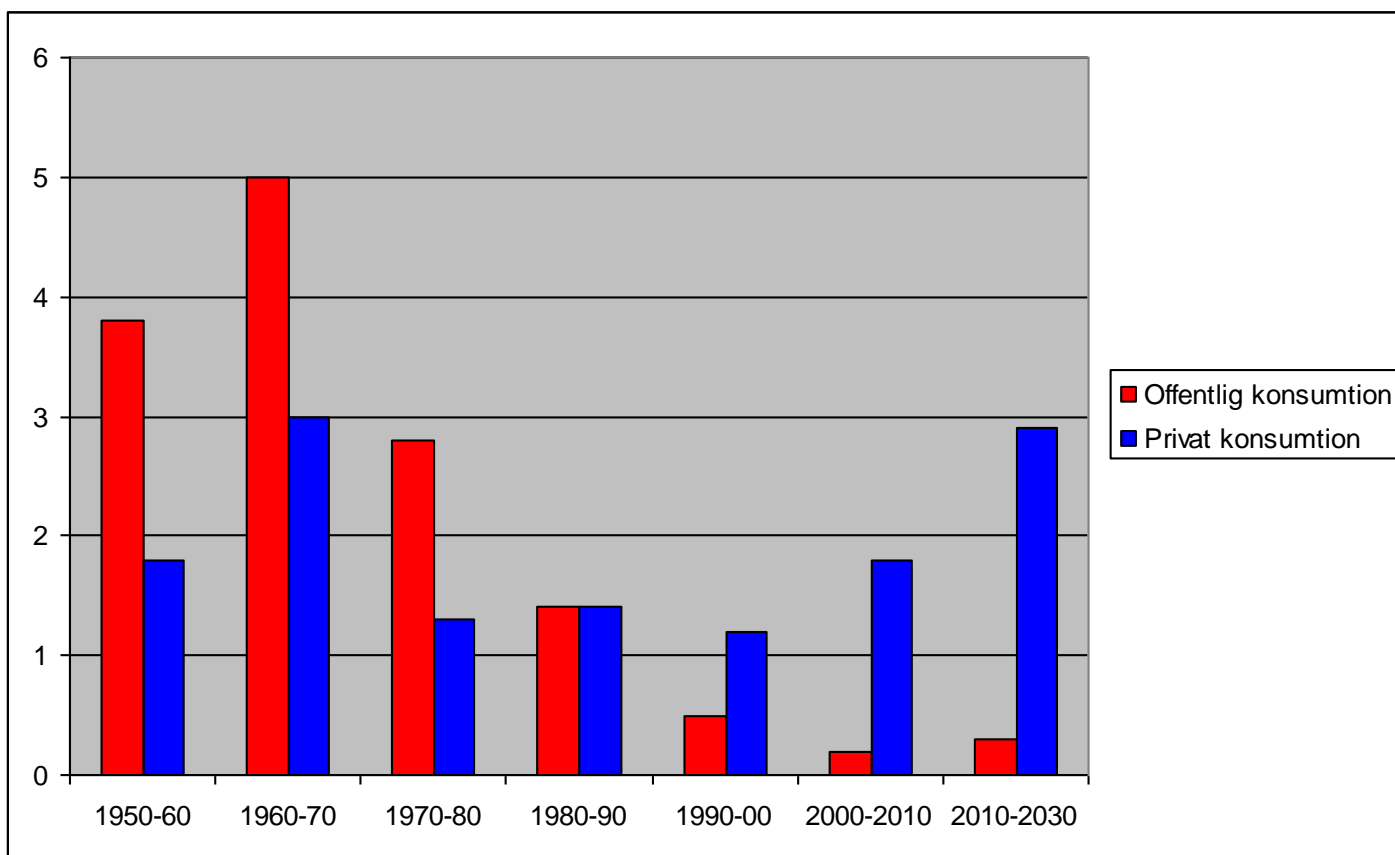

Ett ansenligt finansieringsgap på sikt

Började vi prioritera välfärdstjänster lägre i slutet av 1900-talet?

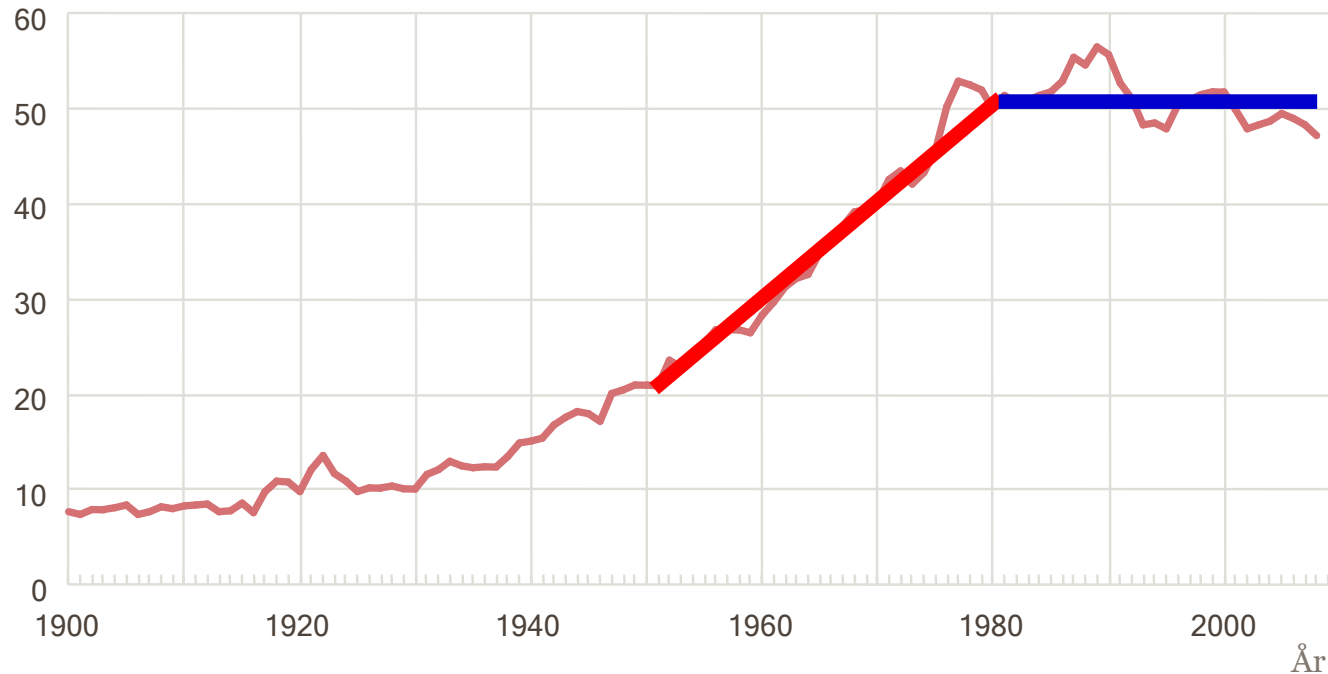
Genomsnittlig årlig procentuell förändring per capita

Nej, det var påfyllningen av nya skattepengar som upphörde under 1980-talet?

Skatteinkomsternas andel av BNP

Procent

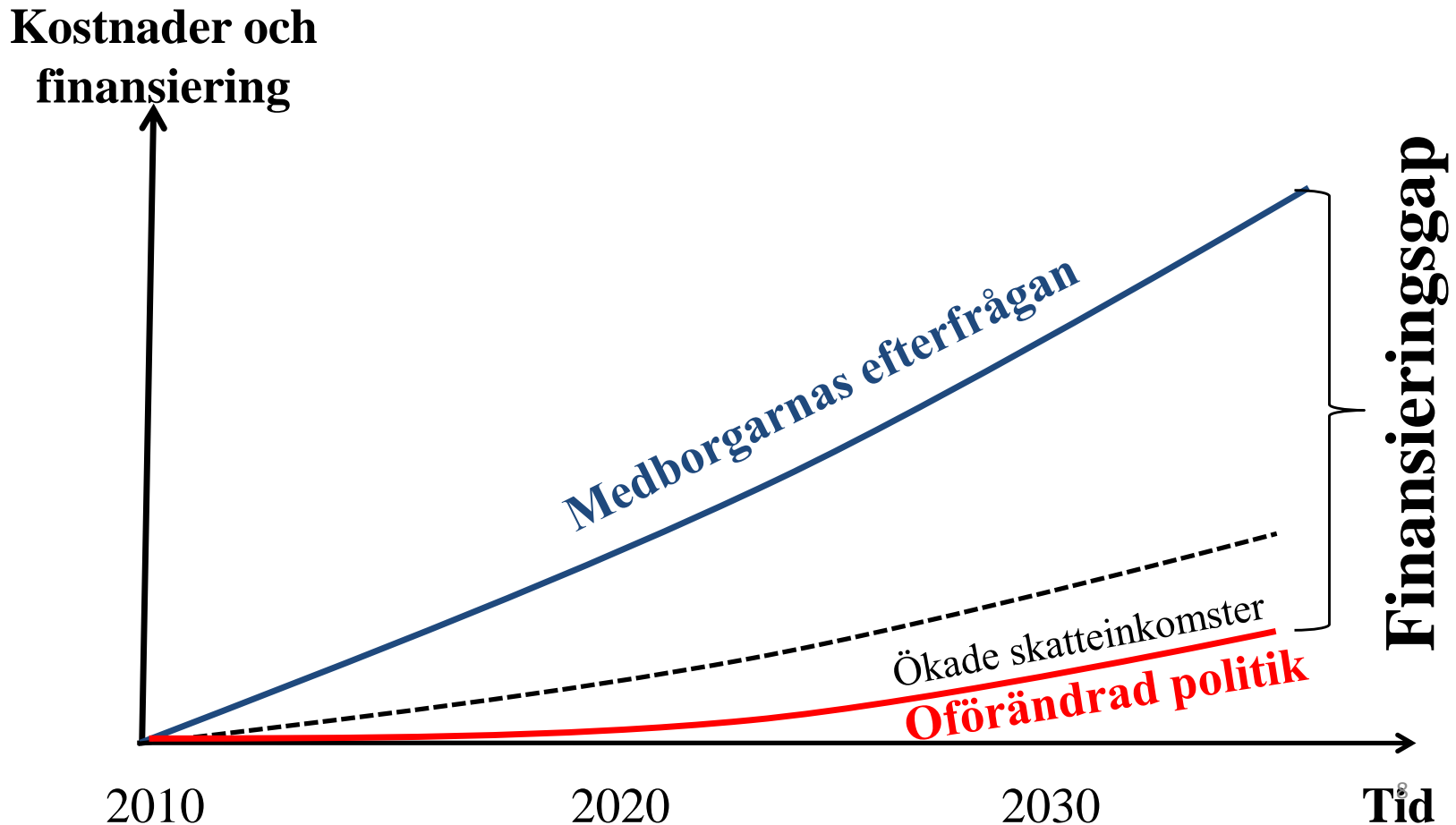
Källa: Skatteverket, Skattebetalarna och SCB från år 1993

ekonomifakta

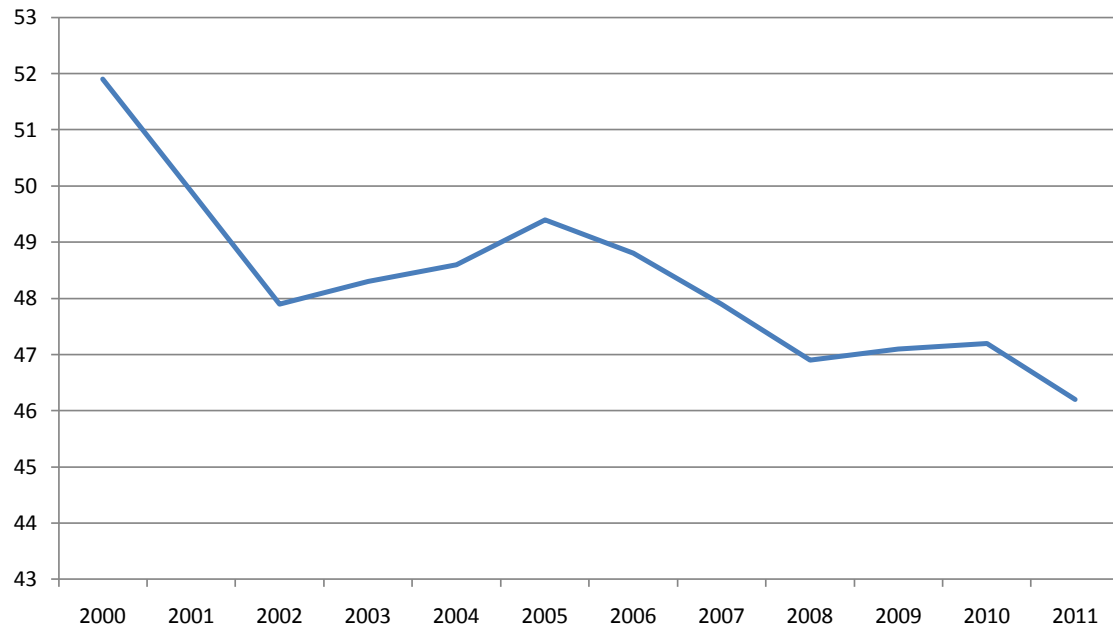
Finansieringsproblemet tre komponenter

1. Den ökande efterfrågan
 - Demografin
 - Standardutveckling
2. De begränsade möjligheterna att finansiera via skatter
3. De begränsade möjligheterna att effektivisera

Pröva olika möjligheter till ökade skatteinkomster

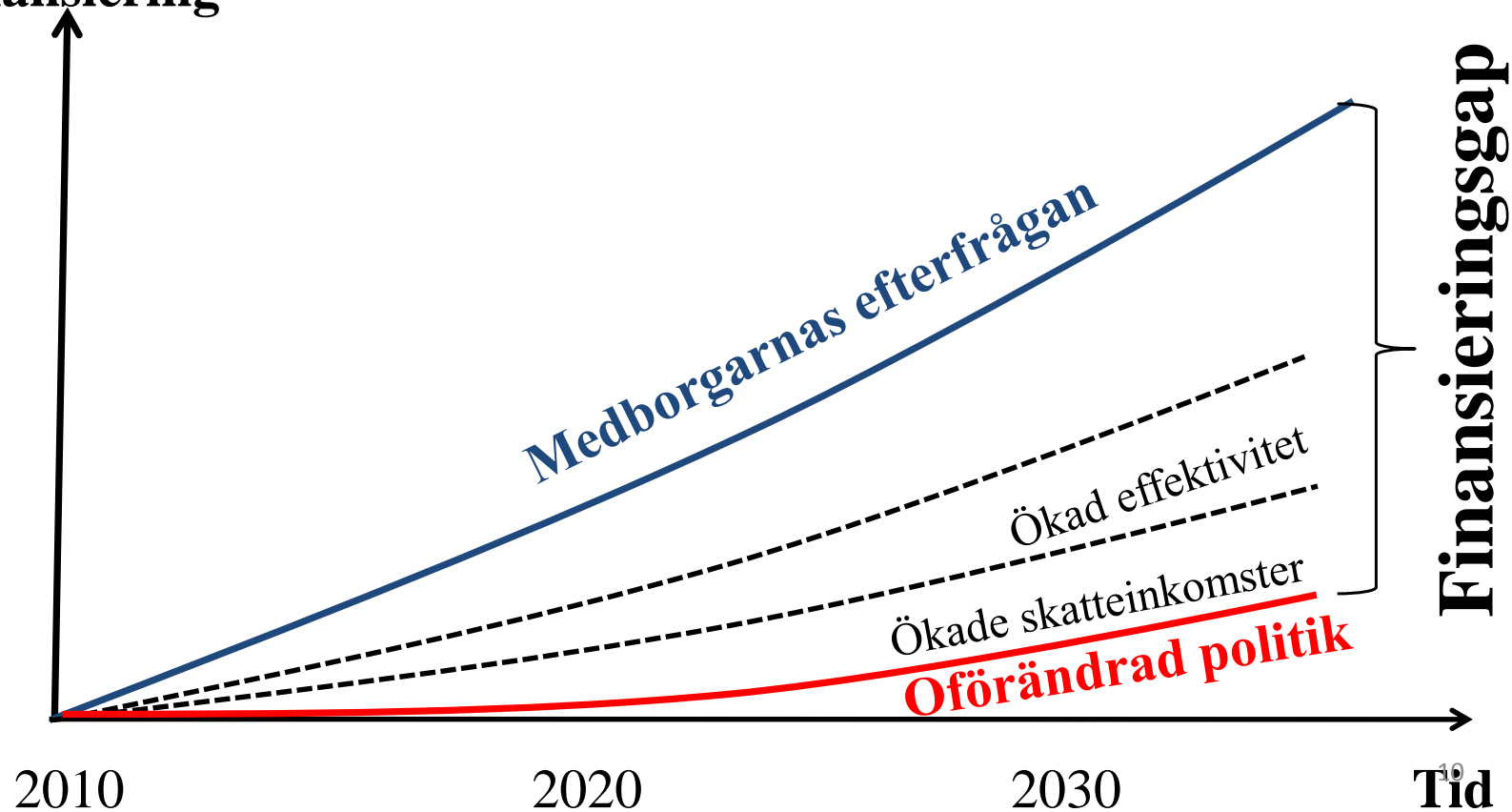
Skattekvotens utveckling 2000-2011

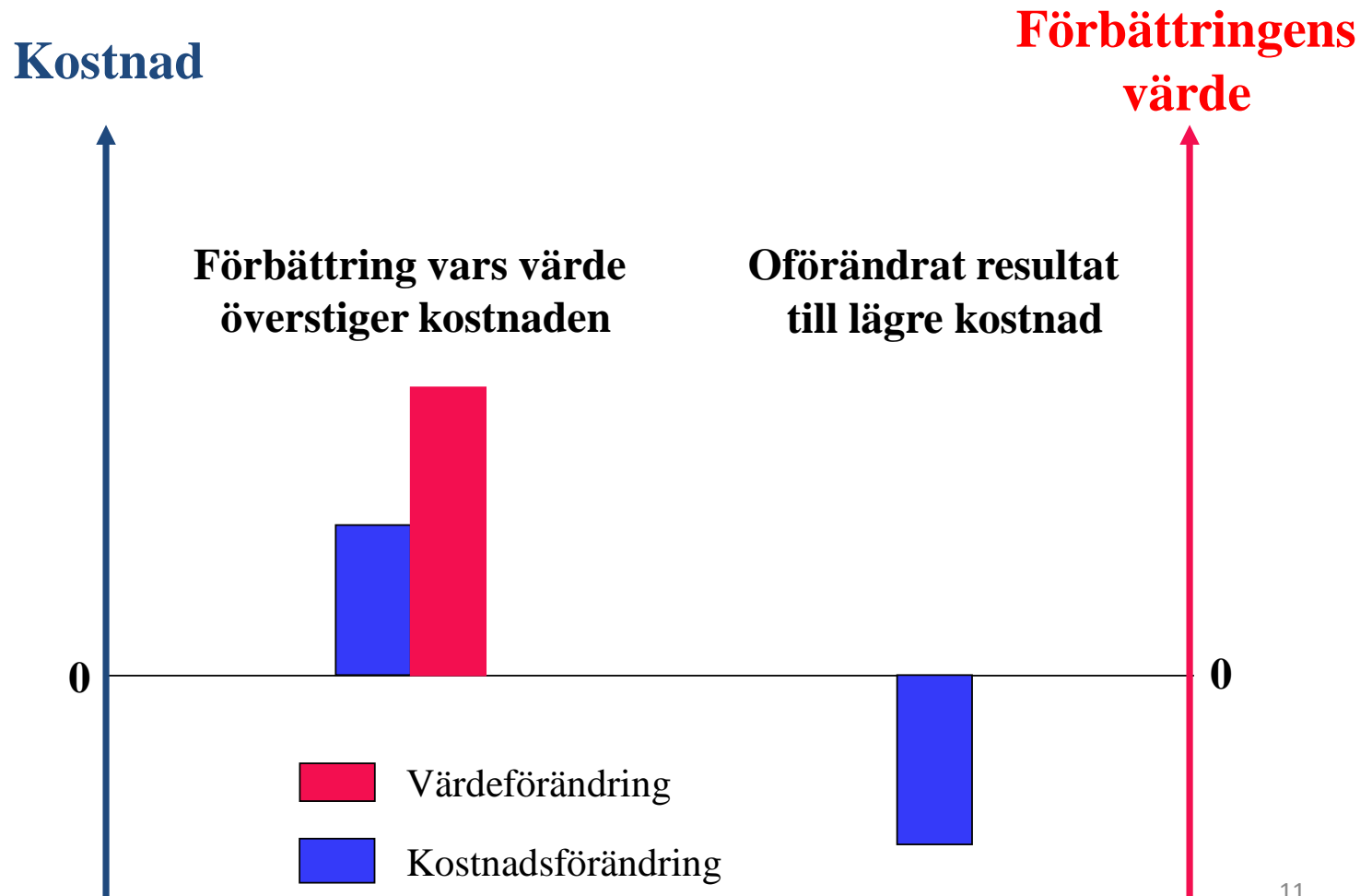
De sista årens värde är preliminära eller utgör prognos

Betydande möjligheter till ökad effektivitet och kunskap om hur den kan nås

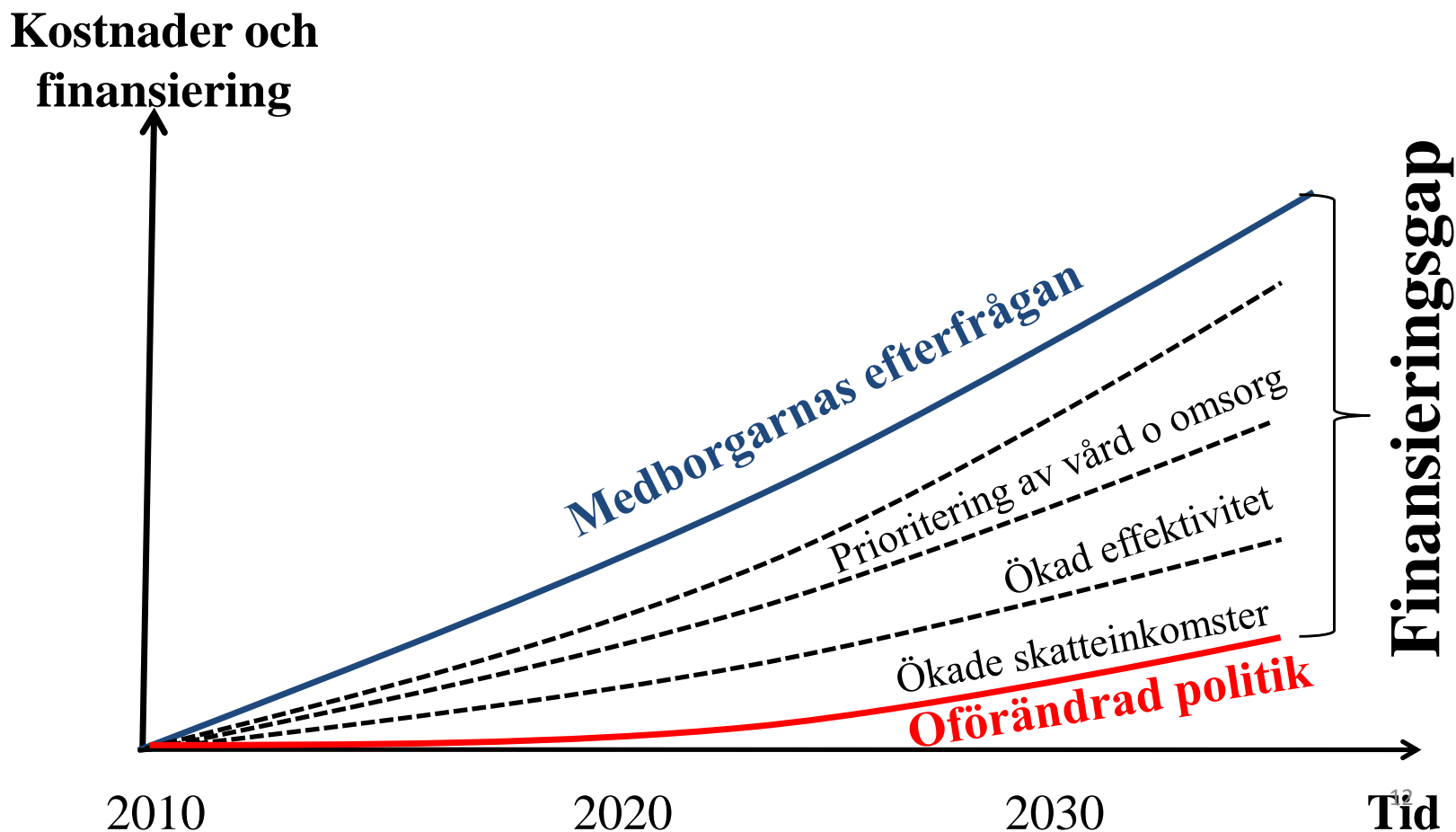
Kostnader och finansiering

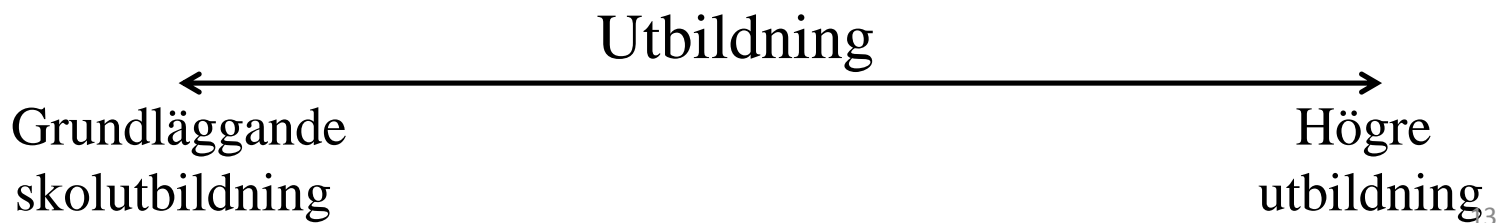
Har vi råd med ökad effektivitet?

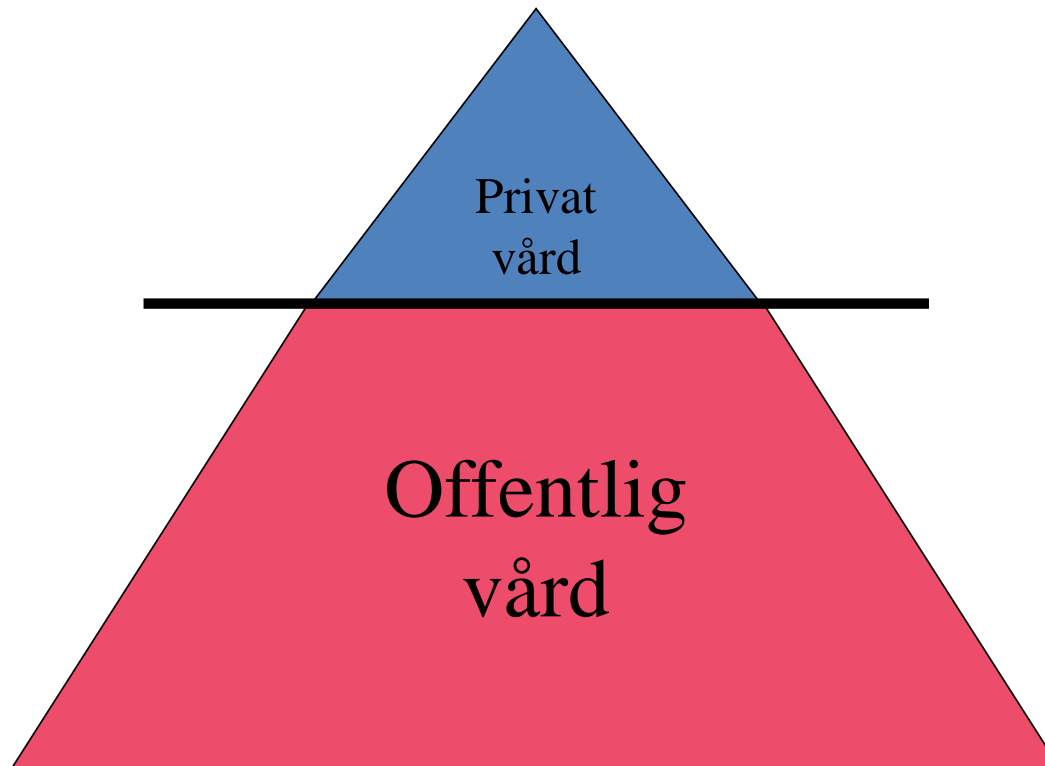
Vård och omsorg måste prioriteras högt inom den offentliga utgiftsramen

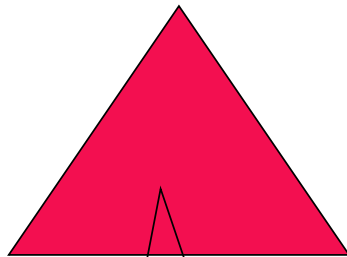
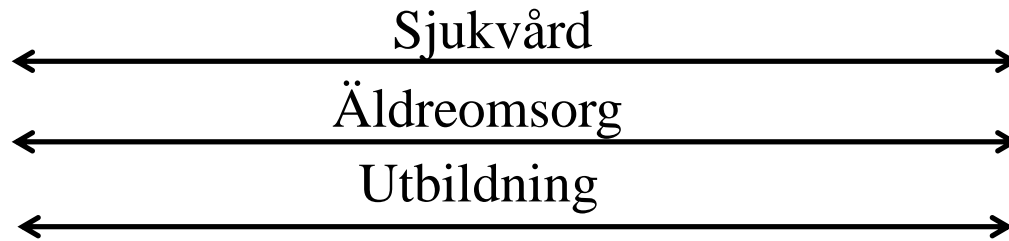
Vilka behov skall tillgodoses offentligt?

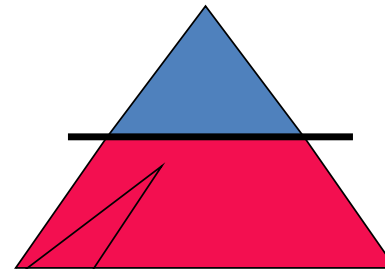
Offentligt finansierad vård den tunga basen privat vård komplement

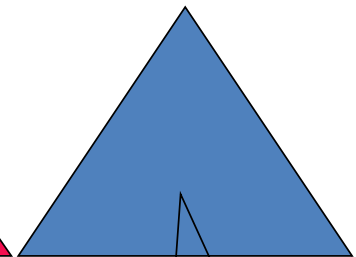
Privat finansiering på skalans högra sida

Privat finansiering ska inte behövas.

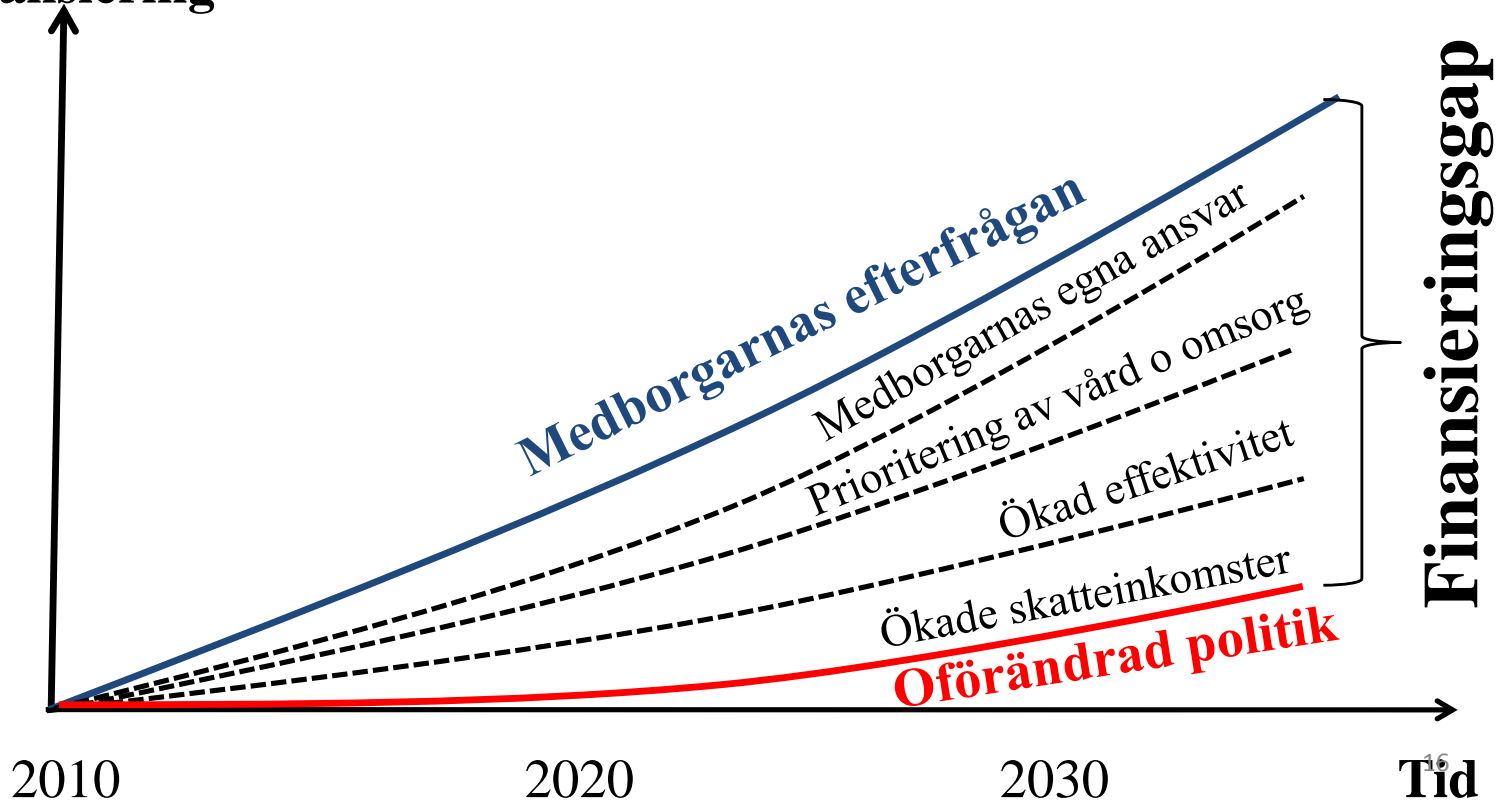
Privat finansiering både tillåts och uppmuntras.

Inget offentligt åtagande.

En långsiktig och sammanhållen politik där alla vägar prövas för att sluta finansieringsgapet

Kostnader och finansiering

Det offentliga åtagandet ska vara tydligt, förutsägbart och begripligt...

- ... och utformas genom tydliga politiska beslut, som styr den löpande tillämpningen.
- ... och vara kopplat till nödvändiga finansiella resurser.
- ... och vara någorlunda enhetligt i olika delar av landet
- Medborgarnas strävan att själva ta ansvar för åtgärder som faller utanför det offentliga åtagandet ska underlättas.